

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Navigatio secunda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Cygni dorso sustinetur, Cygnus ipse collo suaviter reflexo, rostroque ad chordas verso, parem cum lyra videtur harmoniam emodulari. Dexteram, Dei dextro innititur genu, eaque plectrum continet: adiacet ibidem humi pharetra, utpote signum, Deum ipsum non semper arcum tendere, sed aliquando tacentem Musam cithara fuscitare. Et hæc quoque faciunt ad Musicæ significatum.

ORPHEUS. CAP. VIII.

Sane Plato Ægyptiacæ doctrinæ nunquam immemor, cum felicem illam civitatem conderet, illic fermè ait Orpheum Calliopes filium, cum à mulieribus scæde discerptus excessisset è vita, homine, quod erat, derelicto, in Cygnum emigrasse mutata specie: ut, qui insignis Musicus fuerat, Musicam itidem perseverantius exerceret. Hinc locum mutuatus est Horatius noster, cum in Cygnum abire se scribit ad Meccenamem:

*Jamiam residunt cruribus aspera
Pelles, & album mutor in alitem*

*Supernè, nascunturque leves
Per digitos humerosque pluma.*

Et cum piscium silentio vocalissimam opponeret harmoniam, ita de lyra canit:

O mutis quoque piscibus

Donatum Cygni si libeat, sonum.

Platoni ea super Orpheo scribenti adfentitur Aeneas Philosophus, qui quidem ubi ex Chaldaeorum, Ægyptiorum & Græcorum opinione defunctorum animas evocari posse docet, Orphea Cygni specie evocandum ait. Quod si quis Homerum evocare voluerit, oportere eum Lusciniæ formam indutum apparere: de qua paulo post.

NAVIGATIO SECUNDA. CAP. IX.

Cum vero Cygni & aquis & Favonio plurimum gaudent, in ògni ζοζογία solis nautis veluti Aquila tempestati, Columba Regibus dedicantur. Hinc illud apud Virgilium:

Ni frustra angurium vavi docuere parentes.

Ut reduces illi ludum stridentibus alis,

Alpice bisenos latantes agmine Cygnos,

Et cato cinxere polum, cantusq; dedere:

Ætherea quos lapsa plaga Jovis ales aperto

Haud aliter puppesq; tuæ, pubesq; tuorum,

Turbabat celo, nunc terras ordine longo

Aut portum tenet, aut pleno subit ostia velo.

Aut capere aut captas jam despectare videntur:

DE LUSCINIÀ. CAP. X.

Veluti post Orphea, ex antiquorum traditione, merito succedit Homerus, ita post Cygnum Lusciniæ locum tenet: quando, ut paulo ante dicebamus, Cygnus Orphei, Lusciniæ Homeri simulacrum est.

MUSICA. CAP. XI.

Non immerito autem Musicam, atque omnibus eam numeris absolutam, per alitis hujus hieroglyphicum significari tradiderunt: sive multiplicem vocis varietatem, sive delectabilem suavitatem, sive pertinacem in ea continuationem admiremur, ut una deniq; perfecta Musicæ scientia sonum moduletur, quem nunc continuo spiritu in longum trahat, nunc inflexo variet, nunc conciso distinguat in torto copulet, promittat, revocet, & ex inopinato infuset. Quod cum secum ipsa murmurat, quam plena, quam gravis, quam acuta, quæ crebra, quam extensa modulatio: atq; ubi visum est, ut sonus ipse vibrans, ut summus, ut medius, ut imus exauditur: omniaq; tam parvulis in faucibus quæ tot exquisitis tibiærum tormentis ars hominum excogitavit, quibus Musicæ leporibus enarrandis, cum Lusciniæ Plinius ipse contendere videtur, ut jam Lusciniæ taceamus Græco & Latino sermone dociles, Druso & Britannico Claudii filiis, fuisse. Huic autem avi tam genuina, tam voluptaria est modulatio, ut, si Aristoteli credendum est, observatum sit eam pullos erudire: quod si procul à matribus alantur, non ita suaviter, neq; ita perite canant: id quod tamen non mercedis neq; gloriæ spe faciunt, quæ duo mortalibus ad augendam industriam calcaria potissimè adhibentur, sed unius delectatio.